

## УКАЗАНИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРАКТИЧЕСКИ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ "МЕНИДЖМЪНТ НА ТУРИЗМА И РАЗВЛЕКАТЕЛНИЯ БИЗНЕС"

Практическият държавен изпит се провежда, съобразно спецификата на предварително подбрана дестинация. Той има за цел да провери комплексните ви знания, умения и качества по специалността, както и способностите ви да работите в екип.

### ПЪРВА ЧАСТ

1. Избор и подготовка на цялостен екскурзоводски продукт (маршрут)
2. Подготовката за изпита започва още в началото на шести семестър под ръководството на преподавателите по екскурзоводство и чужди езици.

### ВТОРА ЧАСТ

Реализация на цялостен екскурзоводски продукт (маршрут) на два чужди езика, с включени елементи на **анимация** по желание.

Оценяването на практическите умения се извършва по система от предварително изработени критерии:

1. практическо изпълнение на поставената задача;
2. професионално поведение;
3. умения за работа в екип;
4. езикови умения на двата чужди езика.

### ЛИТЕРАТУРА

1. Алексиева, Й., Ст. Стамов. *Специализирани видове туризъм. Ч. 2. Селски туризъм*. Ст. Загора: Кота, 2003.
2. Алексиева, Й., Ст. Стамов. *Специализирани видове туризъм*. Ст. Загора, Кота, 2003.
3. Алексиева, С. *Връзки с обществеността на културния туризъм*. София: ПР Туризъм консулт, 2004.
4. Благоев, В. и кол. *Основи на гостоприемството – хотелиерство, ресторантьорство, екскурзоводство*. София: Intern. univ., 2006.
5. Бояджиев, Ст., Н. Чанева-Дечевска и др. *Българската архитектура през вековете*. София: Техника, 1982.
6. Вакарелски, Хр. *Етнография на България*. София: Наука и изкуство, 1977.
7. Великов, В., М. Стоянова. *Екскурзоводство*. Шумен: Шуменски университет, 2003.
8. *География на България*. София: ФорКом, 2002.
9. Джанкова, С. *Методическо помагало по екскурзоводство /I и II част/*. В. Търново: Фабер, 2006-2007.
10. Динев, П., Сн Томова. *Спортна анимация*. Варна: Наука и икономика. ИУ – Варна, 2001.
11. Дончев, Д. *Физическа и икономическа география на България*. В. Търново: Слово, 1993.
12. Ибришимова, В. *Екскурзии и екскурзоводско обслужване*. Бургас: Инст. по туризъм Алеко Константинов, 1995.

13. *История на България*. Том 1-8, София: БАН, 1985.
14. Кадиева, С. «Индустрия на свободното време», Варна: Наука и икономика, 2012
15. Коев, Т., Г. Бакалов. *Християнството в миналото и днес*. София: Национален музей на българската книга и полиграфия, 2006.
16. Кокинов, Ан. и др. *Модел на анимационен продукт на черноморски курорт*. Бургас: ИТ Ал. Константинов, 1993.
17. Костов, Е. *Културният туризъм*. София: Унив. изд. Стопанство, 2001.
18. Кутин, Л. *История на културата*. Варна: Наука и икономика. ИУ – Варна, 2007.
19. Нешков М. Туроператорска, агентска и транспортна дейност. Варна: УИ, Икономически университет, 2000
20. Нешков, М., Казанджиева, В. *Екскурзоводство*, Варна: Наука и икономика, 2016.
21. Нешков, М., В. Казанджиева, *Пътнически агенции и транспорт в туризма – учебно помагало*, Варна, Наука и икономика, 2020
22. Грънчаров П., А. Вълчев. *Музеите в България*. София: Асоц. Музей, 2000.
23. *Наръчник на екскурзовода*. Том 1 – 4, София: Медицина и Физкултура, 1980.
24. Николов, В. *Енциклопедичен справочник на автотуриста*. София: ИК БАН, 2001.
25. Попов, Б. *Българското черноморско крайбрежие*. Варна: Наука и икономика. ИУ – Варна, 2009.1.
26. Попов Б. *Българското Черноморие*. Варна: Славена, 2014.
27. Попов, Б. *Варна – туристически пътеводител*. Варна: Славена, 2005.
28. Прашков, Л., Е. Бакалова, Ст. Бояджиев. *Манастирите в България*. София: Спектър, 1992.
29. *Пътеводител на 100-те национални туристически обекта*. София: Медицина и физкултура, 1987.
30. Рафаилова, Г., Сн. Кадиева. *Маркетинг на свободното време и туризма*. Варна: Стено, 2005.
31. Рафаилова, Г., С. Кадиева, *Мениджмънт и маркетинг на събитията*, Варна: Наука и икономика, 2020
32. Рафаилова, Г., Кадиева, С., Тодорова-Хамдан, З., Пляков, С., Недева, С., Специализирани видове туризъм. Варна: Наука и икономика. Икономически университет – Варна, 2022
33. Стаматов, Ст. и др. *Специализирани видове туризъм*. Варна: Славена, 2002.
34. Старева, Л. *Български светци и празници*. София: Труд, 2003.
35. Стоева-Титерякова, Р. *Пловдив – древният, вечният*. Пловдив: ИМН, 2009.
36. Трендафилов, Кр. *Организация и технология на туристическото обслужване*. Варна: ИУ – Варна, 2002.
37. Фол, Ал., В. Фол. *Траките/ The Thracians*. София: Тангра, 2005.
38. Янева, М. *Екскурзоводско обслужване*, София: Авангард Прима, 2016
39. Закон за туризма, в сила от 26.03.2013 с последвали изменения и допълнения - вж. Сайт на Министерство на туризма на Р България. <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/zakoni/zakon-za-turizma>
40. Bgtourism.bg, Национална информационна агенция Bgtourism.bg. <https://bgtourism.bg/>
41. BulgariaTravel.org. Travel to Bulgaria – туристически портал на България. <https://bulgariatravel.org/>
42. БААТ. Българска асоциация за алтернативен туризъм. [www.baatbg.bg](http://www.baatbg.bg)
43. АЕБ. Асоциация на екскурзоводите в България. [www.guidesbg.com](http://www.guidesbg.com)
44. Planinite.info. Българските планини – хижи, маршрути и забележителности. <https://www.planinite.info>
45. Selo.bg. Селски туризъм, агро новини и имоти в селата. <https://www.selo.bg>
46. Infobulgaria.info. Информационен портал на България: новини, актуални събития, бизнес и

туристическа информация. <https://www.infobulgaria.info>

## АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

1. Berbenliev, P. *The Architectural Heritage on the Lands of Bulgaria*. Sofia: Septemvri State Publishing House, 2002.
2. Bonsfield, J., D. Richardson. *Bulgaria: The Rough Guide*. London: Rough Guides Ltd, 1994.
3. Bozhkov, A. *Bulgarian Contributions to European Civilization*, Sofia: Bulvest 2000 Editing House, 2007.
4. Bulgaria. *Guide book*, Sofia: Alexander Tour, 2002
5. Dimitrov, B. *Bulgaria: Illustrated History*, Sofia: Borina Publishing House, 1994.
6. Fodor's *Eastern & Central Europe*. London: Fodor's, 2008.
7. Fol, V., N. Ovcharov. *Bulgaria: History Retold in Brief*. Sofia: Riva Publishers., 1999
8. Greenway, P. *Bulgaria Guidebook*, Lonely Planet Publishers, 2002
9. Ilchev, Iv. *The Rose of the Balkans: A Short History of Bulgaria*. Sofia: Colibri Publishers, 2005.
10. Kitov, G. *The Valley of Thracian rulers*. Varna: Slavena Publishers, 2005
11. Kostadinova-Kovacheva V. *Traditional Bulgarian Costumes and Folk Work*. Sofia: St. Kliment Ohridski University Press 1994.
12. Lalkov, M. *Rulers of Bulgaria: Khans, Tsars and Statesmen*. Sofia: Kibea Publishing Company, 1995.
13. Matakieva-Lilkova, T. *Icons in Bulgaria*. Sofia: Borina Publishing House, 1994
14. Nedeva, S., Ilieva-Sverchkova, H., Stancheva, N. *Special Interest Tourism in Bulgaria: Part Two*. Varna : Science and Economics Publishing House, 2014.
15. Nedeva, S., Popov, B., Trifonova, K. *A Tour of Bulgaria. A Handbook in Guiding. Part Two*. Varna: Science and Economics Publishing House University of Economics, 2012.
16. Nedeva, S., Popov, B., Trifonova, K. *Special Interest Tourism in Bulgaria: Part One*. Varna: Science and Economics Publishing House, University of Economics, 2013.
17. Nedeva, S., Trifonova, K. *A Tour of Bulgaria. A Handbook in Guiding. Part One*. Varna: Science and Economics Publishing House, University of Economics, 2012.
18. Nikolova, K. et al. *Bulgaria – Tour Guide*. Sofia: Tangra TanNakRa, 2006.
19. Popov, B. *In and Around Varna*. Varna: University of Economics, 2001.
20. Popov, B. *Varna*, Varna: Slavena Publishers, 2005.
21. Popov, B., Nedeva, S. *Tour Guiding in English: Bulgaria's Black Sea Coast*. Varna : Science and Economics Publishing House, 2015.
22. Dubicka, I., & O'Keeffe, M. *English for international tourism* (New ed.). Pearson, 2013
23. Tribe, J. *Tourism* (2nd ed.). Oxford University Press, 2011

## НЕМСКИ ЕЗИК

1. Георгиева, В., Петрова, Г., Павлова, Б. Немски език: Учебно помагало за специалност "Мениджмънт на туризма и свободното време" в Колеж по туризъм, ИУ - Варна. Варна: Наука и икономика, 2022.
2. Bossilkov, S. *Tarnovo Die Stadt und ihre Kunst* . Sofia: Balgarski Hudoshnik Verlag, 1960.
3. *Bulgarische Klöster*. Sofia: Komitee für Kultur Verlag, 1969
4. *Der Thrakische Silberschatz aus Rogosen Bulgarien*. Sofia: Komitee für Kultur Verlag, 1988
5. Dimitrova, K. u.a. [Bulgarien Heute Reiseführer](#). Sofia: Swjat Verlag, 1990.
6. Dimitrow, B. *Bulgarien: illustrierte Geschichte*. Sofia: Borina Verlag, 1994.

7. Eckert, G. *Bulgarien. Kunst – Reiseführer*. Ostfildern: DuMont Reiseverlag, 1993.
8. Engelbrecht, E., R. Engelbrecht. *Bulgarien Handbuch*. Reise Know-How Verlag Peter Rump GmbH, 1995.
9. Kisjow, S. *Batschkowo-Kloster*. Sofia: Interpress 67, 1993.
10. Kostadinova, N. *Bulgarien Merian Live*. Graefe und Unzer Verlag, 1995.
11. [Magarditsch, A. Bulgarien. Reiseführer](#). Marco Polo Verlag, 1995.
12. Marazov, Iv. *Das alte Thrakien*. Plovdiv: Lettera-Verlag, 2005.
13. Matakiewa-Lilkowa, T. *Die Ikonen in Bulgarien*. Sofia: Borina Verlag, 1994.
14. *Meyers Großes Länderlexikon: Alle Länder der Erde kennen - erleben – verstehen*. Mannheim: Bibliographisches Institut, 2008.
15. Michailov, D. *Sofia, Reiseführer*. Sofia: Sofia-Press, 1979.
16. Nikolov, B. *Vier thrakische Schätz*. Sofia: Sofia Press, 1988
17. Russev, K. *Das neue Bulgarien. Reiseziele zwischen Balkan und Schwarzmeerküste*. Trescher Verlag, 1993.
18. Welkow, W. *Nessebar*. Sofia: Borina Verlag, 1995
19. Zonev, K. *Die Wandmalereien in der Kirche von Bojana*. Sofia: Balgarski Hudoshnik Verlag, 1956.

## РУСКИ ЕЗИК

1. Димитрова, Г., Ж. Иванова. *Русский язык. Второй иностранный язык для специальностей „Менеджмент туризма” и „Менеджмент досуга”*. И-во „Наука и экономика” – Экономический университет – Варна, 2016.
2. *Болгария - "Болгарские монастыри"*. Мультимедийный справочник: Контакт Арт, 2004.
3. *Болгария. Мир в кармане*. М.: Авангард, Ле Пти Фюте, 2006.
4. *Болгария. Путеводитель*. София: СофтПрес, 2009.
5. *Путеводитель Болгария..* София: Александр Тур, 2002. Грачева, С. *Болгария. Путеводитель: Вокруг света*, 2008 г.
6. Димитров, Б. *Болгары – первые европейцы*. София: Университетское издательство им. Св. Климента Охридского, 2003.
7. Крылов, Д., Д. Кульков. *Болгария* (из серии „Путеводители с Дмитрием Крыловым”). М.: Эксимо, 2010.
8. Литаврин, Г. *Краткая история Болгарии. С древнейших времен до наших дней*. Москва: Наука, 1987.
9. Низовский, А. *Болгария и семь ее чудес. Исторический путеводитель*. Москва: Вече, 2001.
10. *Сокровища болгарского народа*. Под ред. акад. Бегунова Ю.К., Санкт-Петербург, 2007.
11. *Справочник гида. I-IV*. София: Медицина и физкультура, 1986.
12. Blog-p.ru. Бесплатная коллекция книг по туризму. <http://blog-p.ru/> (посетен на 07.04.2025)
13. Абашев, Юрий. Болгарский Интернет или Болгария в Интернете: Полезные сайты. <http://obolgarii.narod.ru/internet/useful.htm> (посетен на 07.04.2025)